Есперантска Младежь

ОРГАНЪ НА УЧЕНИЧЕСКИЯ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ

4-5

ЯНУАРИЙ
ФЕВРУАРИЙ

ВАРНА,
Печатница „Войниковъ"
1926.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Ученич. Еспер. Лига и нейнитѣ настоящи задачи. ***
2. Въздържание и есперантизъмъ — отъ Verserchanto.
3. Printempo venis — Yarma järvenpää
4. Sur la mara bordo — отъ Batakliev.
5. Ploro sub la tero — парал. текстъ.
6. Цельта на съвременната педагогия—преводъ отъ Есперанто.
7. Къмъ миръ, къмъ човѣчность — Marieta M.
8. Езикъ, мисъль и Есперанто — преводъ.
9. Klarigoj.
10. Клоновъ животъ.
11. Мнения.

Есперантисти младежи,

Ако вие наистина желаете „Есперантска младежъ" да вжрви постоянно къмъ подобрение и закрепване подкрепяйте и бранете я навсякжде, съ всичко, предъ всички. Но вашата подкрепа ще бжде толкова по ценна, колкото по навреме е дадена. Записвайте измежду приятели и познати абонати, пласирайте повече книжки, пращайте статии. Не оставяйте подетото съ общи усилия дело!

Следете редовно списанието!

Есперантисти,

Гответе се за I-та всеобща ученико-есперантска конференция през **Великденската ваканция въ Търново!**

На настоятели се прави 20% отстжпка.

Всичко да се изпраща на адресъ:

А. Коюмджиевъ, „Войнишка" 12 — Варна.

Esperantista Gejunularo
Органъ на Ученическия Есперантски Съюзъ

Ученическа Есперантска Лига
и нейнитѣ настоящи задачи.

Като че ли вчера, едва отминали, тъй близки ни се струватъ днитѣ въ които всредъ многолюденъ есперантски конгресъ прозвучаха словата: Ученическа Есперантска Лига. Лига която ще събере и обедини въ една, може би малка но мощна и творческа организация малкитѣ зеленозвезди рицари, тръгнали по крутия и неравенъ пжть на живота и носящи въ себе си пламъцитѣ на разбудена гигантска надежда за всегдашна победа. Надежда въ себе си, надежда навсѣкжде, надежда въ всичко. Рицари, които обичатъ живота до безумие и които се загубватъ въ тоя животъ съ мисъльта и съ своята есперантска идея че ставатъ сеячи на нови и свѣти чувства всредъ мировитѣ духъ и пжть.

Защото ние младежитѣ сме ония които има да кажатъ своята дума. Младежитѣ, които ще изградятъ връзъ сътвореното отъ бащитѣ или връзъ развалинитѣ на това сътворено грядущето. Намъ есперантиститѣ се падна дълга чрезъ Есперанто да принесемъ нашето малко или много — все едно какво ще бжде то — за издигане все по високо и по-високо мировата култура. Ние, трѣбва да кажемъ своята дума. И XII Български Есперантски конгресъ въ София тържественно и недвусмисленно ни даде тая дума. Да бжде благословенъ деня на нашето осветяване!

Днесъ намъ остава само по ясно да съзнаемъ и промислимъ нашия дългъ. Живота и нуждата ни създадоха — да испълнимъ тѣхнитѣ повеления! Били до скоро време разпокжсани и изолирани единъ отъ другъ, макаръ и въ ученически есперантски д-ва, ние далечъ се непознавахме, малко знаехме огромната сила която представляваме, у насъ имаше още съмненията, дали сме налучкали правия пжть или все още търсимъ такъвъ а тия съмнения сж оня разрушителенъ

елементъ, който намира почва главно въ изолиранностьта и който ученическитѣ есперант. дружества, организирани вече въ свой съюзъ трѣбва завинаги да пропждятъ отъ себе си далечъ. Та нали това е смисъльтъ и ценностьта на организацията като такава. Нали въ организиранностьта и въ сплотенностьта се прочитатъ окуражителнитѣ слова и безмълвната клетва за безспирна и себеотдайна работа. Нали въ обединението и съ обединението на самотно изникналитѣ и проживели известенъ периодъ дружества, се донася вѣрата у насъ, че не сме сами, че наедно съ насъ работятъ други намъ близки, че приноситѣ на малкитѣ и слаби иначе организации носятъ своята полезность и ценность за всички. Нели организирани и изяснили взаимно по добре методитѣ и средствата и друмищата на нашата пропаганда и идейна борба, ние много по-смѣло ще наметнемъ тогата на апостоли и ще тръгнемъ всредъ младежьта да учимъ?! И всичко това, знаемъ, се разбира отъ всички. И все пакъ има дружества които все още стоятъ безучастни къмъ нашето дѣло, и до днесъ не сж се обадили намъ, не сж пожелали да дойдатъ при насъ. Да убиемъ, приятели, тѣхната индеферентность! Да заработимъ общо съ Ц. К. за присъединяване на всички учен. еспер. д-ва къмъ Ученич. Еспер Лига. Въ процеса на нашето формиране като съюзъ — ето нашата първа задача. Нека не се разбира че това е само дѣло на Ц. К. Всеки членъ и клонъ като частица или часть отъ лигата носи моралното задължение, да работи винаги и всѫду за тая лига. Всеки есперантистъ или еспер. д-во трѣбва да стане центръ, подобно Хюйгенсова принципъ въ физиката, на есперантска дейность—това далечъ не значи че Ц. К. не ще дава своята подкрепа. Защото Учен. Еспер. Лига се състои не отъ Ц. К. а отъ отдѣлнитѣ дружества.

И по отношение на тая първа наша задача ние можемъ да кажемъ само ободрителни слова на клоноветѣ. Отпочнали преди шесть месеца нашата дейность ние успѣхме сами, безъ подкрепата на нашитѣ „бащи“ които едва-ли разбиратъ съкровенитѣ идеали на младежьта, да обединимъ 16 (шестнадесеть) клона въ лигата броящи повече отъ 600 члена. И докато лигата бележи въ своите редове клонове като Сливенъ, Радомиръ, Бургасъ, Карлово, Видинъ, Разградъ, Орхание, Ловечъ, Панагюрище, Провадия, Варна Търново и др. ние можемъ да очакваме само по близки и сигурни успѣхи.

Има редица още отдѣлни есперантисти които ни ентусиазиратъ съ своята готовность за работа, и на които Ц. К. дава всекидневно своята подкрепа. Градове като Ст. Загора, Кюстендилъ и др. въ които сега се подема стремежа за създаване на учен. еспер. д-ва трѣбва да бѫдатъ подкрепени съ писма, съ съвети отъ всички клонове. Ще отмине времето въ което нашитѣ усилия не ще бѫдатъ насочени вече въ тая посока. Но днесъ, когато действителностьта ни налага това, ние трѣбва да бѫдемъ трезви на своя пость за да испълнимъ достойно своя дългъ. „Алфата" която се твори днесъ отъ насъ трѣбва да бѫде и смисленно и красиво изваяна „Алфа". Защото връзъ нея ще се изгради останалото.

Дванадесети есперантски конгресъ повтаряме ни освети като организация. Ние трѣбва ясно да съзнаемъ ролята на тая организация. А за това дали нѣкой иска или не иска да да ни признае за такава нека не се смущаваме, а съ своите дѣла покажемъ, че имаме своя raison d'être въ живота. Но една организация може да води по успѣшно своята борба освенъ при сплотеность отъ периферията къмъ центъра, още и при едно регулярно уреждане на незначителнитѣ взаимодавания въ нея. Отъ клоноветѣ ние искаме по-бързо и редовно издължение къмъ централата за испратени членски карти, двайсеть на сто отъ членски вносъ, десеть на сто отъ забави и т. н. Централния комитетъ почна своята дейность *безъ стотинка.* И все пакъ ние успѣхме да подържаме благодарение, на нѣколко редовни клона, своята доста обширна кореспонденция, да напечатаме нови членски карти, да подкрепяме отдѣлни клонове и групи, да набавимъ канцеларски потрѣби и др. И днесъ касата има достатъчно пари за подържане на есперантския свой животъ. Това обаче не трѣбва да бѫде само резултатъ отъ редовностьта на нѣкои клонове а на всички.—Ето второто наше задължение къмъ Лигата, което задължение изпълнено редовно, носи въ голѣмъ мащабъ подобрение.

Но до тукъ това сж все, може би, въпроси отъ чисто организационенъ, вжтрешенъ характеръ. Естествено въ детскитѣ години на нашето просжществуване като млада организация, която дири всекимоментно начини за по-здраво укрепване на своите устои те могатъ да заематъ голѣмъ дѣлъ отъ нашата промисълъ, разбира се, като не забравя-

ме и другата наша цель като идейна организация. А тая цѣль — и главна наша цѣль — е пропагандата на есперанто. Ние, които чувствуваме въ себе си буботенето на толкова благородни чувства родени у насъ отъ Есперанто, ние които носимъ у себе си оня фаустовски вечно неспокоенъ, вечно търсящъ, вечно недоволенъ духъ — поне до залеза на нашите младини — ние можемъ прекрасно да разнасяме на лѣво и на дѣсно на всекжде всредъ младежьта нашия ценевъ и скжпъ Есперанто. Но нашата пропаганда не трѣбва да бжде безсистемна. Отъ насъ се иска повече тактика, по-голѣма съобразителность. Ние трѣбва да търсимъ хората които най-лесно можемъ да направимъ, които най-лесно и самоводно биха станали есперантисти. Това сж безспорно онния които носятъ, работятъ и мратъ за сродни намъ идеи, идеи близки на Есперанто и есперантизма На първо мѣсто нашите приятели въздържници. После туристи, после онния отъ международни организации като „Червенъ кръстъ", и после останалитѣ. Нашето поле на дейность сж душите на младежьта. Тая младежъ най-добре ще разбере пакъ насъ младежите, ние младежитѣ най-добре познаваме младежьта — средата, всредъ която ще се впуснемъ на работа, ето защо ние хвърляме предъ нозете на нашите бащи нашата искренна молба: Не ни пречете! Дайте само тамъ кждето трѣбва вашата ценна подкрепа. И болно, и мжчно и срамно ни става когато отпочнали искренно и жадно нашата борба вие поднасяте намъ — на вашите деца — злжчъ, отрова, проклятие и анатема. Онова което се писа на два пжти въ в-къ „Есперанто" може само да убива, да руши. Насъ ни възмущава вашето бѣгане отъ истината. Насъ ни възмущава — вашите клевети излезли изъ непроверени факти.*)

Ние се впущаме да разнасяме есперантската песень но намъ трѣбва повече самоувереность, повече светлина. Да грабнемъ зеленитѣ факли и да занесемъ всредъ другитѣ тая светлина! „Есперантска Младежъ" може гордо и смело да

*) Настоящитѣ думи засягатъ статията на Z. Z. въ Есперанто печатана противъ Есперантска Младежъ, и окржжното на Б. Е. Д. печатано не преди много пакъ тамъ. Редакцията на в-къ Есперанто е замолена отъ Учен. Есп. Лига да даде мѣсто на нашето обяснение въ своитѣ колони — обяснение предъ цѣлото българско есперантство. Яко това тя не стори смѣтаме че бѣга отъ своя есперантски дългъ като въпросното изложение ще печатаме може би въ „Свобода" и въ „Еспер. Младежъ".
Бел. Редакцията.

бѫде единъ зеленъ факелъ. И ако нѣкой допуща че днесъ тя не е такъвъ, то нека у насъ се роди и надеждата и амбицията да я направимъ такъвъ. Защото рано или кжсно — все едно — тя трѣбва да стане такъвъ. „Есперантска младежъ" — та нели това е нашата душа, като организация Нели безъ „Есперантска Младежъ" ние бихме се движили изъ тжмота и бихме били глухи и бихме били неми. Можеби днесъ, тоя факелъ едва заблещуква, едва се подпалва, едва заискрява. Само чрезъ общитѣ усилия и подкрепа нека смогнемъ да направимъ, неговата светлина все по-мощна, все по-ослепителна! Нека не бягаме отъ живота, не бягаме отъ своя дългъ да бѫдемъ творци на нещо свое, да бѫдемъ хора, които носятъ подобрението и усъвършенствуването на нещо създадено вече. Нека нашитѣ дѣла бѫдатъ и стоманенъ, и тежъкъ и гигантски млатъ, който ще смаже словоиграта на охотливеца. „Есперантска младежъ" при оня огроменъ пласиментъ (1500 екз.) който намира всредъ младежьта, още презъ първата своя годишнина идва да засвидетелствува една крещяща нужда и повика за насита на тая нужда. И нашата друга задача днесъ — като членове на Учен. Еспер. Лига—да подържаме и днесъ и утре, сплотено, морално и материално органа на тая лига, като полагаме повече усилия за неговото пласиране, като издължаваме своя дългъ своевременно, като записваме всредъ есперантисти и неесперантисти повече абонати, като сътрудничимъ съ писания, които можемъ да дадемъ и т. н. и т. н. И когато дойдатъ нашитѣ конгреси ние ще бѫдемъ възторжно приветствувани единъ другъ, ще бѫдемъ изумени отъ онния хубави резултати които ни донася нашата дейность чрезъ нашата сплотена работа, чрезъ нашата разумна пропаганда чрезъ нашия светилникъ въ току що зародилата се наша съюзна дейность — „Есперантска Младежъ". И словата, и закачкитѣ и клеветитѣ ще оставатъ недоизказани и смѣшни глуми върху устата на оня, който сега бездействува, който сега се смее, който сега клевети.

А насъ — насъ ни чака огромна и непосилна работа. Да напрегнемъ нашитѣ усилия, нашата мозъчна енергия и обмисляйки трезво всѣка наша постжпка да извършимъ онова което живота изисква въ всекидневнитѣ си форми отъ насъ. Да извършимъ онова което нашия есперантски дългъ

повелява! Есперанто е нашата звезда. — Да служимъ себеотдайно и беззаветно ней!

Варна, 22.II 1926 г. Ученическа Есперант. Лига и „Есперантска Младежь".

ВЪЗДЪРЖАНИЕ и ЕСПЕРАНТИЗЪМЪ

Всички почувствувахме ужаснитѣ последствия на нечовешкото проявление у човека—войната. Обществото се развалнува, то видя, че пжтя по който е тръгнало не е правъ, че ако то върви все така, края ще бжде лошъ. Затова то потърси новъ пжть — пжтя на обновата. И днесъ, следъ войната, ние чуваме хиляди викове, за обнова, за човещина, за правда. Следъ войната се забелѣзва едно необикновено засилване на разните обновителни движения, изразени чрезъ оформени организаци. Всички викатъ: „Елате при насъ, ние ще обновимъ човечеството". Всички се стремятъ да привлекатъ колкото се може по-вече последователи. Така, че за сега ние забелѣзваме най-разнообразни движения, имащи претенцията да сж обновителни като за това предлагатъ известни средства.

Младежьта не остана чужда на тия движения. Тя съ присжщия ней ентусиазъмъ, се увлече въ борбата и ней я виждаме организирана въ разни дружества и кръжоци, да работи за осжществяването на своите идеали. Това показва, че младежитѣ сж недоволни отъ сжществующето днесъ, че тѣ жадуватъ за по-светли дни, че обичатъ истината, правдата, свободата и за това не стоятъ пасивни.

Много сж днесъ движенията които иматъ претенцията да сж обновителни. Обаче между тѣхъ изпъкватъ две, като най-навременни, най-належащи. Такива сж, защото, докато другитѣ движения иматъ повечето лични цели и задачи, вематъ подъ внимание главно благото на личността, тия иматъ общочовешки идеали, борятъ се за благото на цѣлото човечество. Думата е за въздържанието и есперантизма.

Тези две течения се доста засилиха напоследъкъ, тѣ увлекоха маса борци, предимно младежи, които ентусиазирани отъ възвишеността на идеитѣ имъ, поведоха борба съ фалша на днескашния животъ и днесъ съ радость може да се констатира, че тѣ сж постигнали известни успѣхи ако и да сж малки.

Въздържателното движение, засилило се следъ войната подето предимно отъ младежи организирани въ У. Н. В. С., има за прѣка цель премахването на алкоолизма, тютюнопощенето, разврата, азарта и др. Покрай това обаче, то има

доста по-широки цели и задачи, които намираме изразени доста добре въ идейния органъ на У. Н. В. С. „Трезвеность". Така напр. покойния нашъ ценен другаръ Юор. Просеничковъ говори следното за „Трезвата младежъ". (Трезв. год. V. кн. 5) . . . . Ние младитѣ, въ душитѣ на които нѣма освенъ чистота и невиность викаме всички ведно съ себе си: къмъ посветли висини. . . ." „Трезвата младежъ се бори за всаждане на повече добродетели въ сърдцата, за каляване на твърди воли и характери, за по-вече идейность въ живота. На пръвъ планъ поставя двете необходими качества за всеки човекъ: благородството и себеотрицанието". „Отъ друга страна тя (трезвата младежь) иска свободата на личностьта и повежда открита борба съ всичко що тиранизира индивида и пречи на неговото творчество . . . " „Трезвата младежъ сѣе вѣрность, братство, истина. Нейната борба съ социалнитѣ злини и неправди е тежка, непосилна, може би. Но тя намира смисълъ именно въ тая борба и се надѣва на съчуствие и подкрепа. . . ".

Въ сжщото списание год. V кн 6 другаря Георги Калиновъ казва: „. . . Трезвеностьта като идея е революция срещу нрави, обичаи, традициии . . . ". Нашето движение е социално и като такова — необходимо. Реакционни елементи не могатъ да сжществуватъ въ нашата организация. . . ". Сжщо така доста добре охарактеризирва въздържателното движение, нашия отличенъ другаръ Любенъ Рачевъ съ статията си „Мирогледа на въздържателя„. (Трезв. год. VII кн. 2). Тукъ той казва „ . . . Сжщностьта на въздържателния принципъ е: въздържай се отъ това що вреди, що е зло! При анализъ ние намираме следните елементи: 1) Въздържание отъ злото въ мисъльта, въ съзнанието. 2) въздържание въ дѣлото. И като логична последица отъ първите две следва: 3) Рушение на злото въ мисъльта и 4) рушение — въ дѣлото, на практика въ живота. Като допълнение на казаното имаме: 5) Въздържание отъ злото и рушението му съ огледъ за обществото. Общия заключителенъ видъ на принципа е: Не вреди и руши това що вреди! а това е само частица отъ всемирния принципъ за съхранение на живота: Не убивай и руши това що убива! Та нали най-голѣмото зло (вреда) е отнемането на живота — убийството . . . ".

Цитиранитѣ по-горе мисли ни показватъ доста добре въ що се състоятъ идеитѣ на въздържанието. Тѣ сж достатъчни да го издигнатъ въ очитѣ на всѣкиго. Отъ тѣхъ ние можемъ да заключимъ, че въздържанието е възвишена идея, която напълно заслужава името „обновителна" и че всички хора имащи претенцията да сж борци за обнова, безъ друго трѣбва да възприематъ тая идея.

Нека сега видимъ въ що се състои другото обвинително движение — есперантизма? Това е международно движе-

ние което има прѣка цель, въвеждането на международенъ и изкуственъ, неутраленъ спомагателенъ езикъ — есперанто.

Естественитѣ науки ни показватъ, че всички човеци на земята иматъ еднакъвъ произходъ, че тѣ сж равни въ всѣко отношение помежду си. Живота въ 20 векъ ни показва че единъ народъ не може да живѣе изолирано, че има нуда отъ сношения съ други народи. Фактитѣ пъкъ говорятъ, че за да могатъ хората отъ всички страни да се сношаватъ, трѣбва да иматъ общъ езикъ на който да се разбиратъ. Като резултатъ отъ всичко това се явява по необходимость международния езикъ есперанто. Той е най-лекия, най-точния, най-логичния отъ всички сегашни езици били тѣ изкуствени или естествени. Той има последователи въ целъ свѣтъ и отлично изпълнява своята роль.

Но покрай прѣката своя цель, есперантизма има друга, по-възвишена, по-важна. Нея ние можемъ да схванемъ отъ конгресните речи на Заменховъ На първия международенъ конгресъ той говори: „ . . . Братя и сестри отъ голѣмото човешко семейство . . . " „Въ далечната древность, човешкото семейство се е разпаднало и неговите членове сж престанали да се разбиратъ по между си. Братя; създадени по единъ образецъ имащи еднакви: тѣло, духъ, способности, идеали, братя които е трябвало да си помагатъ помежду си, да работятъ за щастието на своето семейство — тѣзи братя се отчуждиха единъ отъ другъ, раздѣлиха се, като че ли за винаги въ неприятелски групи и помежду имъ се почна вечна война . . .".

Въ „La espero" той говори за нѣкакво ново чувство дошло на света, което не къмъ меча що за кръвъ жадува, тика човешката фамилия, и че на свѣта що вечно воюва обещава свещенна хармония. Въ „Pregho sub la verda standardo" той завършва: „. . . Ний между народи ще сринемъ стенитѣ, тѣ съ грохотъ ще рухнатъ навѣки разбити и братство и правда накрай за човека наста-щатъ до века".

Тия мисли ясно говорятъ въ що се състоятъ тия възвишени и важни идеи на есперантизма. Тѣ съставятъ живата „Interna ideo". Споредъ нея трѣбва да изчезнатъ прегради между отдѣлнитѣ народи, да се премахнатъ войнитѣ, а цѣлото човечество да преставлява една фамилия, гдето царятъ и братство и правда.

Щомъ е така, значи и есперантизма подобно на въздържанието е обновително движение и че всички хора имащи претенцията да сж борци за обнова, безъ друго трѣбва да възприематъ есперантизма.

Отъ тукъ следва, че тия две течения иматъ нещо общо. И наистина, може ли единъ истински въздържателъ който говори за правда, за светлина, братство, истина, за въздържание отъ всичко вредно и излишно въ живота, да отхвър-

ли идеитѣ на есперантизма? Та нали тия идеи сѫщо съдържатъ въ себе си идеитѣ за братство и истина? Нима може единъ въздържатель да не употрѣбява алкоолъ, защото билъ вреденъ а да убива себеподобнитѣ въ време на война? — Разбира се че не. Въздържанието отрича войната, есперантизма сѫщо, значи въздържанието и есперантизма иматъ нещо общо. Освенъ това, докато въздържанието има да се бори съ предразсъдаци и традиции относно алкоолизма и др. есперантизма има да се бори съ не по-малки предразсъдаци и традиции по въпроса за нуждата отъ межународенъ езикъ и възможностьта да се приеме такъвъ изкуственния — есперанто. При това есперантизма трѣбва да се бори и съ едно важно зло, което спира прогреса на човечеството — индиферентностьта.

Нека сега да видимъ обратното — може ли единъ есперантисть, схваналъ нуждата отъ международенъ езикъ, възприелъ „interna ideo" да употрѣбява алкоолъ, да пуши тютюнъ да развратничи и др.? Пакъ ще кажемъ — не? Какъ той може да желае братството между народитѣ, да проповедва антимилитаризъмъ, когато той трови себе си и другитѣ? Значи той убива, безразлично кого и какъ?

Ясно е, че единъ въздържатель ако иска да бѫде последователенъ трѣбва да стане и есперантистъ, а есперантиста — и въздържатель.

Но това е за по-съвършеннитѣ идеи на тия течения, а както казахме тѣ иматъ и своитѣ преки такива. Да видимъ дали и тѣ не се нуждаятъ отъ взаимна подкрепа? Противоалкоолното движение е обхванало цѣлъ свѣтъ. За да могатъ неговитѣ привърженици преко да се сношаватъ съ свои съидейници отъ чужбина, тѣ би трѣбвало да знаятъ единъ езикъ на който да се разбиратъ. Ако тѣ искатъ да се сношаватъ съ различни страни трѣбва да знаятъ различни езици. Това е мъчно. Значи отдѣлнитѣ привърженици на това движение не могатъ прѣко да влизатъ въ сношения съ свои съидейници отъ чужбина, защото нѣматъ общъ езикъ на който да се разбиратъ Но тая неудобность се премахва отъ есперанто. Значи то помага много на противоалкоолното движение. И наистина, нека кажатъ въздържателитѣ — есперантисти каква радость, какво въудошевление изпитватъ тѣ, когато кореспондиратъ съ нѣкой съидейникъ тъй далечъ отъ тѣхъ! Тогава тѣ разбиратъ, че въздържанието съвсемъ не е празна работа, че то е международно движение съ много привърженици, което очакватъ грамадни успѣхи. Освенъ това въздържателитѣ биха могли да пропагандиратъ своите идеи, чрезъ есперанто, по цѣлъ свѣтъ. Ние знаемъ, че всички течения, отъ най-консервативнитѣ до най напреднячавитѣ, имащи що годе международенъ характеръ издаватъ свой органъ на есперанто. Въздържателитѣ доколкото

ми е известно, нѣматътакъвъ. А на конгреситѣ си говорятъ за влизане въ международната младежка въздържателна лига. Какъ ще се разбератъ членоветѣ на тая лига безъ есперанто? Значи въздържанието взето и като чисто противоалкоолно движение пакъ се нуждае отъ есперанто.

За есперантизма пъкъ взетъ като движение само за въвеждането на международенъ езикъ, сѫщо може да се каже, че се нуждае отъ възприемане идеитѣ на въздържанието, защото много смешно ще бѫде за единъ есперантистъ да бѫде толкова прозорливъ, че да схване нуждата отъ международенъ езикъ а да не може да види пагубното влияние на алкоолизма върху човечеството.

Въпреки всичката яность за общностьта на тия идеи, ние виждаме много малко въздържатели да сѫ възприели идеитѣ на есперантизма (може би отъ незнание за есперанто или индеферентность къмъ него) и малко по-вече (но не всички) есперантисти да сѫ възприели въздържанието, (безразлично дали тѣ сѫ въ редоветѣ на въздържателитѣ или работятъ по отделно). Това невъзприемане на дветѣ идеи заедно говори за непоследователностьта на еднитѣ и на другитѣ.

Съ прокаранитѣ до тукъ мисли съвсемъ не искамъ да кажа че тия две движения трѣбва да се обединятъ, да се слеятъ, но последователитѣ на едното, прекрасно могатъ да бѫдатъ такива и на другото. Възможно е да се работи и за дветѣ. Тогава нека направимъ това!

Другари, есперантисти и въздържатели, ние съ право можемъ да кажемъ че нашитѣ идеи сѫ обновителни, но ако ние възприемемъ само една отъ тѣхъ, нѣма да получимъ желанитѣ резултати, защото идеята, която сме възприели е непълна, тя се допълва отъ другата. Нека възприемемъ и нея. Нека въздържателитѣ следватъ пѫтя на своя обиченъ дѣдо Форелъ, който възприе есперантизма, нека есперантиститѣ следватъ пѫтя на Заменхофъ, който обичаше човечеството и тогава подали си братски ржка да разрушимъ традицията, че идеята за международенъ езикъ е неосѫществима да премахнемъ заблуждението, че алкоола не билъ вреденъ, да освободимъ човечеството отъ всички злини, отъ всички традиции и заблуждения, отъ всички неправди а тогава „. . . И братство и правда, накрай за човека, настѫпатъ до века“.

Verserchanto.

PRINTEMPO VENIS

Ftatino mia, aŭdu la novajhon!
Hodiaŭ che l' maten' mi aŭdis ghin,
Kaj kiam aŭdos vi la rakontajhon,
Ghi certe tre felicha faros vin.
Mi ekrigardis al la bluchielo,
Kaj tiam venis varma sunradi',
Ameme mian vangon tushis ghi,
Mallaŭte murmuretis che l' orelo:
„Printempo venis!“ Ho en tiu horo
Pro varma ghoj' eksaltis mia koro!

Fratino mia, scias mi sekreton:
Sekreton ghojan! Ho auskultu, jen:
Printempan mi renkontis la venteton,
Hodiaŭ che l' tagigha frumaten',
La vento mian frunton ekkaresis
Kaj sonis kanto en profunda ghoj':
„Rigardu“, diris ghi, „che l' suna voj'
Glaciojn vintrajn venki varm' sukcesis,
Printempo venis!“ Pro la kant' de l' vento
Superis min senlima ghojosento.

Fratino kara, aŭdu la fabelon!
Printempo proksimighis al la nord'!
Triladas fringo che l' pretigha nesto:
„Printempo venis en la nordon re'!
La propran hejmon ni konstruas, he!
Kaj baldaŭ havos ni edzighan feston;“
Jen tutsenzorge, sonas kanto ghia.
Printempo venis, ho fratino mia!

Varma järvenpää.

G. Batakliev.

Sur la mara bordo.

Malfrua nokta horo Ventego, forta ventego, kiu chiun timigas, ludas furioze, kiel kolera giganto. La maro estas tre ondigata; la ondoj — koleraj. Ili pelas sin unu alian, jhetas sin al la shtonega bordo kaj post tio shaĭmataj kaj disbatataj de la bato sur la shtonegojn, reiras, ke denove rekomenci sian longedaĭran pelon.

Bruas la ondoj. Bruas, shaĭmas kaj kantas .... Kantas ili—la maraj idoj—la ondoj, kaj kune ili kantas la chielo, kantas la tero, kantas chiuj vivaj kreajhoj... Kantas ankaĭ la panjo naturo ... Kiu komprenas tiujn *longedaĭrajn kaj magiajn kantojn, li mem enaĭskultighas* chiun sonon kaj ghuanta tion, kion nur li komprenas, transiras alian mondon, kiun mondon prikantas poetoj kaj kantistoj... Kiam mi staras che tiaj magiaj vesperoj apud la charma naturo kaj kiam mi atente aŭskultas ghiajn kantojn, al mi chiam ekkantas io en la koro... kaj tiam mi komencas sopiri por la beleco kaj por la grandeco ...

Bela estas la marvidajho kun chi tiuj maraj idoj — la ondoj, kiuj matene, che sunlevigho briladas kun mirinda lumo kaj mirigas la okulojn de l'rigardanto, kiuj ondoj che tia ventega tempo pelas sin furioze, kriegas kun granda forto kantante kaj rakontante unuj al aliaj siajn malfelichojn, ghojojn kaj malghojojn...

... Vivas tiel kune la ondoj de sia komenco kaj vivos ghis sia fino ...

Kian belan vidaghon havas la maro dum tia ventega nokto! La arboj frapas siajn branchetojn kaj ilin rompas... La bruo de la maraj ondoj atingas ghis chi-tie... La furiozaj ondoj nur vidighas, kaj super ili la pendantaj, kovrantaj la tutan chielon nuboj...

Mi staras supre, sur la bordo, kaj tie, en la profundegajho kriegas kaj kolerighas la ondoj... Chio chirkaŭe kriegas... La naturo vokas chiun kaj min je ripozo en sia profunda chebrusto... Mi enaĭskultighas la kanton de l'maro kaj de l' tuta tero.... mi tiam sentas tian felichegon kaj ghuon en mia koro...

Т. Ч-въ.

Плачъ подъ земята

(Изъ „думи на единъ миньоръ“)

Азъ страдамъ, азъ вѣхна, азъ се израждамъ и преждевременно умирамъ; азъ *плача* азъ викамъ тукъ, подъ земята; *но ще* достигнатъ ли страдалческитѣ ми викове тамъ, горе на земята? Ще ме чуятъ ли тия *щастливци*, които живеятъ на свѣтло, залѣни отъ слънчевитѣ лъчи и тихия вѣтрецъ? Ще ме чуятъ ли тия, които измислиха машината? Ще ме чуятъ ли тия, които седнали безгрижно въ вагона, летятъ съ бързина на вѣтъра, влачени отъ машината? Ще ме чуятъ ли тия, които се грижатъ за менъ-човѣка, за моето здраве и щастие въ живота? Ще ме чуятъ ли, ще ме чуе ли нѣкой!?

Охъ! Нещастенъ азъ! Никой, никой нѣма да ме чуе! Нѣма да ме чуятъ ония, които сж открили машината, защото тѣ сж заглушени отъ нейния трѣсъкъ, защото тѣхъ ги интересува само едно: да се усъвършенствува тя, машината; нѣма да ме чуятъ тия, които се грижатъ за моето здраве и щастие въ живота,—доктори и учители — защото тѣ считатъ себе си задължени къмъ мене само тогава, когато съмъ вече съвършено падналъ — разяденъ отъ болести и лишения, отъ лоши желания, смазанъ отъ човѣкоубийствения трудъ—тогава, когато стана годенъ само за болницитѣ, лудницитѣ или затвора! Никой нѣма да ме чуе, защото никого не смущава печалната, страшна истина—че машината стана господарь на работника,

Ploro sub la tero

(El. „vortoj de unu ministo“)

Mi suferas, mi velkas, mi degeneras kaj antaŭtempe mortas; mi ploras, mi krias chi-tie, sub la tero; sed chu miaj suferplenaj krioj atingos tie, supre sur la tero? Chu aŭdos min tiuj felichuloj, kiuj vivas en lumo, superveshitaj de sunaj radioj kaj kvieta venteto? Chu aŭdos min tiuj, kiuj elpensis la mashinon? Chu aŭdos min tiuj, kiuj sidighintaj senzorge en la vagono sin portas kun la rapideco de l'vento, trenataj de l' mashino? Chu aŭdos min tiuj, kiuj zorgas pri mi — la homo, pri mia sano kaj felicho en la vivo? Chu ili aŭdos min, chu aŭdos min iu!?

Ho! Malfelicha mi! Neniu, neniu aŭdos min! Ne aŭdos min tiuj, kiuj eltrovis la mashinon, char ili estas surdigitaj de ghia krakado, char ili interesighas nur pri unu: ke oni perfektigu ghin, la mashinon; ne aŭdos min tiuj, kiuj zorgas pri mia sano kaj felicho en la vivo, — doktoroj kaj instruistoj — char ili konsideras sin devigataj al mi nur tiam, kiam mi estas jam tute falinta — detruita de malsanoj kaj senigoj de malbonaj deziroj, premigita de hommortiganta klopodo—tiam, kiam mi farighos kapabla nur por la malsanulejoj, frenezulejoj, kaj malliberejo! Neniu aŭdos min, char neniun maltrankviligas la malghoja, la terura vero—ke la mashino farighis mastro al lalaboristo kaj la laboristo sklavo al la mashino.

а работникътъ робъ на машината.

Никой, никой нѣма да ме чуе! И азъ ще се лутамъ тукъ, въ подземния мракъ, ще се гърча, ще страдамъ, ще вѣхна, ще се израждемъ, и ще се утешавамъ, че: „може би, наистина, животътъ на машината е по-скжпъ, по-нуженъ отъ моя животъ — отъ живота на човѣка...!...“

Neniu, neniu aĵdos min! Kaj mi vagados tie chi en la subtera malhelo, mi konvulsios, mi suferos, mi velkos, mi degeneros, kaj konsolighos mi, char: „eble, vere, la vivo de l'mashino estas pli-kara, pli necesa ol mia vivo —ol la vivo de l'homo...!...“

Tradukis Dola.

Цѣлъта на съвременната педагогия

Оригиналъ отъ Liang chu—vaj.

Нови методи! Нови училища! Реформация на възпитанието! Навсѣкжде се носятъ тия мощни слова.

А що значатъ тѣ, тъй весело звучащи, подобно зимни звънци надъ кжщни порти? И наистина огромни томове, би могло да се напишатъ за това и писаха се даже вече. И все пакъ сбито би могло да се очертае главната черта на съвремената тенденция.

Когато бѣхме деца и искахме хиляди обяснения за всеки и всичко въ видимия и невидимъ святъ, намъ отговаряха често поради умора: „Мълчете! Стига! Така е защото е така. Всегда е било тъй!“ Когато ни наказваха и смеехме да заговоримъ за защита, отвръщаха ни: „Затворете си устицата, или наказанието ще се удвои!“ И тамъ, въ тъмния жгълъ, ние дълго, дълго размишлявахме, вкусвайки соленината на сълзи стичащи се по нашитѣ бузи, чакъ до устнитѣ.

Да задръсти умътъ съ неща, които трѣбва да се помнятъ, да вменява всичко съ „авторитетъ“, ето, това бѣха, тъй често повтарянитѣ слабости на вчерашната педагогия. Днесъ, разбира се, се отскочи на противната страна. Сломени сж тежкитѣ двери. Да живее светлината! Ето свобода!

И детето стана царь. Нали? То е тъй прелестно. Да го изучимъ. Да го изследваме постоянно. Да го оставимъ свободно. Нека така, свободно, израстне и зацъвти чрезъ своите собственни средства, по своите природни желания.

Вмѣсто да го задължаваме да учи, да го накараме само да желае учението. Вмѣсто да му тъпчимъ устата съ прекрасно сготвени баници, да го подтикнемъ само да търси най-изгодната храна. И по-добре то ще запомни онова, което само ще открие, само ще направи. Да улеснимъ неговото търсене, да създадемъ случаи, въ които то трѣбва да се проявява. Но нека дойде резигнацията по отношение на прекомѣрното машинно обучително производство.

Да, добре, даже отлично, при все че не винаги лесно, особенно съ многочисленни класове; но нека не забравяме че не сѫществува само интелектъ. Що правимъ ние за моралното възпитание? Нима модерно възпитанитѣ деца не се проявяватъ като страшно безправилни, недисциплинирани, непочтителни къмъ своите родители? Да, може би, това е вѣрно. Може би, обаче, азъ сѫщо предпочитамъ, щото моето момченце, да ме закача около масата, отколкото да ме мрази, смазвано отъ скрито страхопочитание.

Модерната педагогия, обаче, не е наклонна къмъ безпорядъкъ. Свободата трѣбва да бѫде разумна. Тя намира граници тамъ, кѫдето се започва свободата на другия. Въ училищата трѣбва да въведемъ републиката. Нека ученицитѣ сами създадѫтъ сигурни правила и нека сами се подчинятъ на необходимия респектъ. И главното нѣщо е, щото тѣ нищо да не правятъ безъ да разбиратъ това. Противно на старата система, всичко трѣбва да бѫде разяснено и оправдано, поне въ видимия святъ.

Вмѣсто вечно да упрекватъ и наказватъ, защото винаги сѫ искали да „насилятъ“ децата, днесъ се стараятъ добре да опознаятъ тѣхнитѣ наклонности и използувайки ги да възбудятъ интересъ. Психоанализата помогна много на тая тенденция. Почти винаги могатъ да се използуватъ наклонноститѣ, и то само при сѫщно ржководство, наклонности на които старий методъ се стараеше (съвсемъ напусто) вечно да противостои.

Новитѣ училища станаха мѣста, може би най-весели въ света, вмѣсто да бѫдатъ гнезда на мрачна скука и опасенъ плачъ. Най-важното не е колко и какво децата сѫ възприели, но дали те знаятъ да учатъ. Да налучка и развие способностьта къмъ мѫдро наблюдение, къмъ разбрано четене, да се приспособи къмъ добро съжителство съ другитѣ

и да вмѫкне въ своята съкровищница, голямото слънце на радостьта презъ безгрижнитѣ години на своята младость —ето идеалното занимание на младежьта. Модерната педагогия е насочила погледъ къмъ тая звезда, но сивитѣ облаци на щатнитѣ програми често затулятъ нейния блѣсъкъ въ небето.

Отъ Есперанто.

Георги Николовъ.

СВОБОДНА ТРИБУНА

Marieta M.

Къмъ миръ, къмъ човечность.

Сърцето на Великата Майка тъне въ кърви и ... сърцето на Великата Майка се кѫпи въ сълзи . . . Снагата на Великата Страдалница се превива, като стръкъ отъ буря скършенъ, подъ непосилния гнетъ на страшнитѣ вериги и мѫката отъ Христовия търновъ венецъ. Търновъ венецъ? — Да: връзъ отбелязаното ѝ отъ вечно страдание чело положиха най-после и търнения венецъ на Христа нейнитѣ безумни синове на деня, нейнитѣ синове отъ XX Христовъ векъ.

И Великата Майка, другари, понася страданията на Христа за свойтѣ синове, Великата Майка се гърчи въ посмъртни терзания и въ изнемога отпадатъ гърдитѣ ѝ отъ горки ридания . . . Великата нещастница Майка-земя, мои другари.

Вслушайте се, не я ли чувате? . . . Не, вслушайте се добре и вие ще я чуете: тя така жаловно стене, тъй безпомощно зове . . . Ахъ, вслушайте се и вие непремѣнно, непремѣнно ще я чуете: та тя понѣкога тъй громко, отчаяно и умолително, и зловещо, като безумна и страшно зове, не, вика, крещи, проклина и заклина ... въ името на Христа (!)...

Другари мои отъ цѣлия святъ, отъ всички страни, другари младежи, надникнете, да надникнемъ въ смрадния бордей на отрудения селякъ съ десеточленно домочадие, кѫдето ехидно и победно ще ви се захили владетеля Невежество; да надзърнемъ въ прихлупената мръсна хижа на обезсилените отъ непосиленъ фабриченъ, па и всѣкакъвъ другъ все тъй мъченишки трудъ работникъ, вечно пиянъ отъ нищета, где отъ прага ще ви посрещне и заканително ще ви се озѫби господарката Мизерия; посетете безбройнитѣ продажни домове, до неимовѣрни размѣри намножили се следъ всесветовната война — а тамъ ще изтръпните: тамъ ще видите

да царятъ Унижението, Раболепството, Страданието, но отвратителното страдание на жената жертва; и сѫщо посетете хилядитѣ алкохолни заведения, комфортно наредените или смрадно воняющи все едно, гдето (внимателно се взрете) ще откриете удобнитѣ гнезда на Престѫплението; ахъ, другари мои, погледнете въ неизброимитѣ (ужъ изправителни) вертепи, зандани и народни болници, гдето хладна, самоувѣрена, дебне жертвитѣ си най-сигурно Смъртьта; идете тамъ, всредъ ония гдето ужъ сѫдбинитѣ народни градятъ, ужъ доброденствието народно такатъ: а тамъ ще чуете да се кискатъ болнитѣ амбиции на тшеславни мѫже политици, да се гърчатъ съ разпенени уста глухата Завистъ и мрачна Зломисленость; и идете сѫщо въ казарменитѣ затвори всредъ казармената зганъ, гдето недовѣрчиво ще ви срещне бдителното око на Подчинението и Покорството; па прощурайте се ей така и изъ пѫтя, изъ уличния градски животъ, гдето здраво ще ви нашибатъ и наругаятъ човешкия Егоизъмъ, Интереси и Злоба; другари, надзърнете най-после и въ своитѣ собствени души — а пъкъ тамъ, отъ добро ли, сестри и братя, научили сме се въ днешно време все по-рядко и порядко да се вглеждаме.

Е добре, обходете, да обходимъ, да надзърнемъ, да посетимъ всякѫде, всякѫде тамъ и ние ще чуемъ гласа на Майка-Земя, ще чуемъ безпомощнитѣ, отчаянитѣ викове на Великата мѫченица заради греховетѣ на свойтѣ днешни синове, и ние другарки, и ние другари, ще си запушимъ ушитѣ, и ще настръхнатъ космитѣ на главитѣ ни, защото ще се ужасимъ . . .

„О, о, безумни чада мои, о, стига! О, стига кръвь братска проливали! . . .

„Опомнете се, освободете своитѣ сестри и майки отъ робския гнетъ, не онеправдавайте; не мѫчете свойте по-малки братя, а просветете ги, защото това е вашъ свещенъ дългъ и подайте ржка за примирение на своитѣ бащи.

„О, недостойни, обезумели въ свойта стръвь и страсти, мои синове и дъщери стига кърви, стига разпри и недостойни дѣла!

„Бѫдете истински братя и сестри, бѫдете и вѣрни мои и достойни чада, о, бѫдете достойни човеци! . . .

Небе, просветли душитѣ имъ, стопли сърцата имъ ледени, просвети умоветѣ имъ.

„О, небе, бѫди милостиво: тѣ сѫ безумци и не знаятъ що правятъ.

„Вижте страданията ми, залутани въ мрака, погубени синове мои, страданията ми заради вашия тъменъ греховенъ животъ и спрете!

„О, стига мракъ и кърви, да бѫде день! . . .“

Зове моли, стене и моли, стене и зове нещестната Земя-Майка.

А и така е . . . така е другари: нашия векъ, XX Христовъ векъ е зиналъ като тъмна кобна пасть, въ двайсетия векъ отъ Христа човечеството, човешката престжпность, мерзости, низши страсти, жестокость, човешката греховность стигна своя апогей (спомнете само неизброимитѣ войни, революции, атентати, отмжщения), отъ друга страна нищетата и мизерията на духа и телата, които влекатъ пъкъ следъ себе си развратъ ,пиянство, жива Смъртъ, сж го съвършенно обезобразили и задушили въ свойтѣ могъщи и страшни нокти. Кървавъ и мраченъ е двайстия векъ.

Ала вредъ всичката негова грозота, мракобесие и престжпность все пакъ, все пакъ роди се протеста и начена, едва начена, но все таки начена Пробуждането и Възкресението на човешката душа: риданията, възмущенията, що се изтръгнаха сърцераздирателни изъ гърдитѣ на Великата Майка се отекнаха въ душитѣ на човѣцитѣ. И мнозина прогледаха и у мнозина съвестьта се пробуди и възкръсна Човека. Издигнаха високо, високо тогава Възроденитѣ своя гласъ за Миръ, за Човечность.

Другари, „да бждемъ истински есперантисти" да съзнаемъ нашия дългъ, наистина като носители на братски чувства, да познаемъ нашиятъ идеалъ, истински да го познаемъ!

Да облегчимъ страданията и воплитѣ на нашата Велика Майка, да изсушимъ сълзитѣ ѝ:

Съ голѣми бѣли слова да напишемъ на нашето зелено знаме „Миръ, Човечность, братя!", и съ тая чудна речь на Възкресението да прогласимъ света.

Нѣкога преди векове религиозния екстазъ създаде Кръстъносцитѣ готови да мратъ за Кръста, за Черквата въ името на Христа.

О, другари мои, нека съзнанието за по-светълъ, по-достоенъ, по-човешки животъ създаде отъ насъ борци Звездоносци, борци за Братство, за Миръ и Човечность на земята!

•

Езикъ, мисъль и Есперанто.

Студия изъ лингвопсихологията отъ M. Kristen.

Нашитѣ противници сж на мнение какво Есперанто е лошо, дори неприложимо средство за разбиране. Есперантиста, обаче, го сматря не само като езикъ отъ най-висока перфектность, но тоже като средство за достигане важни

световноикономични, социални, пацифистични, културни цели. Но кое е най-ценно въ Есперанто, струва ми се и дветѣ страни не знаятъ. А за да узнаемъ това, нека надзърнемъ за мигъ въ лабораторията на езикознанието.

Думата „Zapadilla" е безъ всѣко значение за болшинството читатели. За тѣхъ тя е само следа отъ словозвуци. Но испанеца свързва съ нея представата „пантуфлъ". А отъ всичко това разумѣваме, че думата се състои отъ двѣ части: следата отъ словозвуцитѣ или думата и образа свързванъ къмъ нея, или представата. И двѣтѣ сж твърдо, единно свързани въ нашия интелектъ и едната веднага извиква другата въ паметьта. Безъ тая връзка, и дветѣ, думата и представаат, оставатъ тъмни за насъ. И както думата „Zapadilla" бѣ за насъ чужда, сжщо тъй чуждо ще бжде за насъ цветето или лицето, чийто име не знаемъ. Кога го узнаемъ, когато знаемъ, че дървото е круша, а лицето Г-нъ Ивановъ, ние ги, „познаваме", макаръ, че нищо друго не направихме освенъ свързването на изцѣло нищо не значещата следа отъ словозвуцитѣ.

Всѣки народъ има друго име за сжщото нещо, отъ което виждаме, че подобно свързване на името съ предмета е съвсемъ случайно, и произволно, и че съ помощьта на думата ние най-малко печелимъ нещо за познаването и разбирането на „нещото".

Сжщото е съ множеството философски и научни думи, като: причинность, афинита, електричество, магнетизъмъ, топлина, атомъ и т. н. Учения, разбира се, може да даде определение на своята дума, но подобно определение съвсемъ не е доказателство, че определения предметъ, субстанция (нещо) наистина сжществува като определено. Тая невъзможность ще се разбере кога се види, че дефинициитѣ на всѣки философъ или ученъ сж различни, както резултатитѣ на умствената имъ работа. Ако, сега нѣкой, който търси истината проучи всички системи на философията и интерпретацитѣ на науката и види какъ всички, едни на други си противоречатъ, опровергаватъ и осжждатъ, тогава това състояние на смущение, въ последнитѣ най-висши човешки дела трѣбва до болка да го трогне.

Единъ примеръ: Нѣкои факти и въ употребата на езицитѣ накараха филолозитѣ да констатиратъ „езиковна ду-

ша", която наволя се използва като аргументъ противъ Esperanto.

Но още преди 100 години се отхвърли тази представа, която сѣкашъ много филолози даже и днесъ не знаятъ и затова въведоха „вжтрешната лингвоформа". Единъ даже я кръсти „Entymon". По такъвъ начинъ дума бѣше установена и за обикновения интелектъ сега сжщо сжществува субстанцията, която, въ най-ново време само се окончателно отхвърли.

Ето защо много знаменитости, най-после се убедиха, че цѣлата тая работа съ представа е нищо освенъ пененъ ударъ, заблуждаване и себеизмамване, и че за човешкото знание нищо не се печели, ако винаги изнамираме нови думи, ако творимъ хиляди нови представи, за чийто истинно съдържание ние нѣмаме никакво средство за опитване, никаква мѣрка, и че всѣка философия и всѣка наука е само пари и мжгла и всѣко знание — измама. Всичко е суета.

Това междинно нещастие се ражда отъ това, че естественитѣ езици не притежаватъ възможностьта, абсолютно ясно да определятъ представата, която принадлежи на думата, че не сжществува средство за подлагане на опитъ истината за представата, че системата отъ представи по безпогрешни принципи съвсѣмъ не сжществува, че не сжществуватъ твърди отношения между съдържанието и външностьта на представата, нѣмаме тоже закони за формуване на представи и думи, а най-после съвсемъ не сжщеетвуватъ отношения между думата и самата представа. Всичко е произволно, случайно безформено, пръснато, незакономерно.

Всѣка представа, която хората и ученитѣ си представятъ, се състои отъ маса отсжждания, които сж толкозъ повече предубеждения, че принадлежатъ на миналото. Ето защо всѣка дума, която учимъ като деца, и употребяваме, е малка теза, догма, малъкъ идолъ, въ който вѣрваме, който се е притисналъ въ нашата мисъль преди още да бждемъ способни да опитаме неговата нищожность. Той е присвоилъ своята позиция въ интелектуалния ни животъ и иска да безчинствува врѣзъ нашата мозъчна база. Колко религии, философни, държавни системи, носени отъ словесната пяна, ще шумятъ и кипятъ още въ мозъцитѣ на човечеството?

Но ние знаемъ, че това трѣбва да се измени.

Ако желаемъ да спасимъ нашия цѣлъ интелектуаленъ животъ върху истински твърдъ фундаментъ, който ще позволи не само известна работа, но тоже бърза еволюция напредъ, тогава най-първо нашия материалъ трѣбва да бѫде екзаминиранъ. Всичко безсмислено, измамно ще бѫде изхвърлено, остатъка ще бѫде рафиниранъ. Съдържанието на представата ще бѫде фиксирано по такъвъ начинъ и всички представи ще образуватъ комплектна система, кѫдето всѣка чрезъ свое нареждане ще бѫде дефинирана. Принципа при нареждането или разделянето нека личи при всѣка дума, а за това е необходима модификационна система на всички представи, чрезъ която даже най-незначителната промѣна на значението може да бѫде изразена.

Всѣко дефиниране тогава ще бѫде излишно, защото самата дума ще бѫде въ своята постройка точна дефиниция. Тогава тя нѣма да бѫде повече скована, не подвижна и мъртва, като пънъ, който въ естественитѣ езици ние трѣбва мѫчно напредъ и назадъ да тласкаме въ процеса на мисленето, но средство за изразяване винаги готово да служи, формуема, изразяема отъ цѣлата ни мисъль и чувство.

Есперанто съ своята гениална модификационна система има въ висша степень ясность, освенъ това безкрайна модификация и обилство отъ представи. Естественитѣ езици винаги трѣбва да се задоволяватъ съ твърде ограничено число несвързани думи и тая липса тѣ се опитватъ да отстранятъ съ другъ, дори по-голѣмъ дефектъ, правяйки тия малко думи колкото се може неясни по такъвъ начинъ да позволятъ всестранната имъ употреба. Немската дума Schieber по-рано бѣше само часть отъ мебелъ, въ техниката: затворка, за хлѣбаритѣ — лопата и т. н. Въ последно врѣме тоже танца и най-после търговския престъпникъ бѣха тъй наричани. Значението на прилагателното е още повече непроѕримо, и не се знае колко още смутъ ще бѫде предизвиканъ.

Въ науката естественитѣ езици отдавна вече не могатъ да се използуватъ, тамъ сѫ построили специални системи на изразяване, по такъвъ начинъ, че ученика и хората отъ народа предварително трѣбва да учатъ дузина секретни езици, за да дойдатъ до всички основи на науката. Идеаленъ езикъ

би трѣбвало да ги въведе тамъ леко, съ належаща необходимость.

Наистина, Есперанто не е още постигналъ последната степень на представна съвършенность, но той ще има математически точната образна система, като тая на числата, на звуцитѣ и т. н.

Следващитѣ принципи управляватъ неговата представна — формация.

I Есперанто не позволява всѣка дума да има произволно, много често противоречащи се значения, но той узаконява единството на значението на думитѣ.

II. Той избѣгва звуко — и тенденцосмѣната и метафорната употреба на думитѣ.

III. Не дава въ своитѣ думи цели сковани комплекси, защото тоже въ нашия империчнъ свѣтъ такива не сжществуватъ, всичко се намира въ обща и вечна промѣна, но той иска да даде елементъ на представи, които още далечъ не сж показатели въ своитѣ детайлни части (еднозвучность: гласна, или гласна и съгласна), но тѣ могатъ и трѣбва да станатъ такива.

IV. Тия кореии или представни елементи днесъ служатъ да се формиратъ всички думи и указатели до произволна прецизность. По такъвъ начинъ всѣка дума сжщевременно е собствено опредѣление. Това става благодарение на следнитѣ средства:

1. Определяне на категорията на думитѣ по окончанието.

2. Определяне значението чрезъ обединяване и чрезъ словообразуващи срички, които представляватъ система отъ средства за модифициране на представите, каквато система не притежава ни единъ естественъ езикъ. Тамъ въ естественитѣ езици, оформяването на мисъльта въ изразъ, чрезъ фразата е единъ почти завършенъ вече процесъ. Въ Есперанто тоя процесъ тепърва започва и думата не е вече изразъ употребяемъ само за известни цели, а указатель чийто елементи носящи известно знание ние обединяваме въ своя интелектъ, като сжщото обединение желаемъ да постигнемъ и у слушателя.

По тоя начинъ възможностьта за истински свободно мислене и тая за еволюцията на изцяло перфектно форми-

ране на изрази сж дадени вече. И ако до днесъ въ малкия хоризонтъ на нашия интелектъ границитѣ на смущението бяха опредѣлени, отъ който всички до сега смели изследвачи на човечеството сж се завръщали съ болезнено примирение и скептицизмъ, или отъ гдето те сж донасяли само нищо не значащи, пусти, думи, думи като „нещото въ себе си“, или „абсолютъ“, или „воля“ и т. н. днесъ преко тая граница и то благодарение на Есперанто се дълбае огроменъ процепъ за красивъ пжть на нова, чиста, светла, ясна въ представно отношение мисъль; и начна се еволюцията на човешкия интелектъ, който едва ли ние можемъ напълно да прозремъ.

Но езика далечъ не е създаденъ само отъ представи. Следнитѣ три думи; майка, момче, викамъ-още нищо не ни говорятъ. Най-първо те трябва да се съпоставятъ една друга. Това става първо съ помощьта на окончания, второ, като се вмъкнатъ известни думици и трето, като се даде определенъ редъ на думитѣ въ фразата. Напримеръ: майката вика детето, момчето вика майката, майката е викана отъ детето и т. н.

Сжщо както въ математиката, Числата 9, 4, 5 не значатъ нищо. Липсватъ още функционалнитѣ знаци: при 9 - 4 = 5 взаимоотнасянето на представите въ мисъльта ни е вече извършено. Това се нарича функция. Въ математиката ние вече имаме тая формулирана закономерность, която въ своята комплектна конструкция, въ своята точность и въ своята възможность за еволюция представя идеалъ, съ който естественитѣ езици съ тѣхнитѣ малко, случайни граматически правила, съ тяхнитѣ мизерни възможности за сжставяне съвсемъ не могатъ да се сравняватъ. Закономеренъ характеръ те нѣматъ, защото навсякжде сжществуватъ изключения, противорегулярности, отклонения. Може ли въ математиката, като изключение да се допусне 2 — 2 = 5?! За подобни неща въ живитѣ езици, които и днесъ още сж радостьта на филолозитѣ, само бжджщето ще отсжди справедливо. Есперанто и тукъ, въ това отношение направи решителна стжпка отъ случайноститѣ въ естественнитѣ езици къмъ закономерностьта на математиката. Езиковата функция се дава въ склонения, спрежения и т. н., а думитѣ ставатъ подвластни на езиковия законъ въ неизменна си-

гурность и безизключение. Въ сжщото време, като се въвежда склонението пжтя за по нататъшна еволюция се разкрива. Съ това сжщо се улеснява създаването на нови връзки между представитѣ и на нови изразни форми. Това е велика лаборатория за гениални откриватели въ езиковнитѣ дела, и ние можемъ да бждемъ сигурни, че подобно откритие на нови интелектуални функции ще тласнатъ човечеството много по напредъ въ пжтя на прогреса, отколкото каквито и да сж други,

По такъвъ начинъ чрезъ Есперанто намъ се дава езикъ, въ който всѣка представа е станала или скоро и леко ще се превърне въ математична цѣнность и всѣка фраза-математична формула и по такъвъ начинъ ще улесни трансформирането на дивата пжтечка на интелектуалната ни еволюция до днесъ, въ свободенъ, открить пжть, въ линия на нашето знание, връзъ, която мисъльта не ще се привързва вече съ хиляди окови за миналото, но ще върви напредъ съ леки крила въ светлина и свобода за изяснение и изследване всичкитѣ тъмни области, които все още заобикалятъ човечеството.

Отъ Есперанто: **Du amikoj.**

KLARIGOJ

Пакъ klarigoj, kareguloj, — обяснения около езика. И все пакъ у насъ трѣбва да има смелостьта да твърдимъ, че есперанто е лесноусвоимъ и съвсемъ малкосложенъ езикъ. И колкото и лесенъ да е единъ езикъ, билъ той естественъ — матеренъ или искуственъ — помагателенъ ние трѣбва да проумеемъ преди всичко неговия духъ, да проникнемъ въ неговата сжщность, откждето най-после да минемъ къмъ подробноститѣ. И „klarigoj“ малко или много допринасятъ, струва ми, се нѣщо за приближаване първата или по-право втората наша цѣль.

Мисъльта, идеята въ нейния stasus nascendis е една и у англичанина, и у германеца, и у китаеца, и у българина. Само външния изразъ вече, словоизговора или словописа иматъ своите нюанси малко или повече различни. Да се загубишъ въ специфичния нюансъ на отдѣлния езикъ, твоята мисъль да бжде обагряна неволно вече отъ тоя нюансъ, то значи да си постигналъ езиковния духъ — ако въобще допуснемъ еднажъ че езика, кой и да е, носи свои духъ — то

значи да мислишъ вече на чуждия тебъ езикъ, значи да се приближишъ по-близо до идеалното превръщане на нематерния езикъ въ материенъ такъвъ. Ето какъ азъ разбирамъ „духътъ" на езика. Есперанто освенъ тоя духъ носи още нѣщо у себе си. Докато отдѣлнитѣ езици носятъ въ себе си, сами по себе си, разединителнитѣ елементи между световния колективитетъ, есперанто носи още отъ деня на своето зачатие великата и свята цѣль — *обединението* на пъстроцвѣтния индивидъ — общество отъ единия до другия полюсъ. Безразлично е кой какъ разбира това обединение То е смисъла, ядката, живота и душата на езика ни и никой едва ли би смялъ да отрече това.

Нека въ есперанто търсимъ обновлението, на равно съ другото обновление търсено другаде. Ние есперантиститѣ отъ всички краища на свѣта носимъ въ себе си това обновление и търсимъ другото. А всички сж едно.

* * *

Казахъ горе, че мисъльта е еднаква у всички нации и че само външния изразъ достига по едни или други капризи известна диференциация. На български казваме: Спи ми се, ще ми се да се поразходя, не ми се играе и т. н. У всички изрази имаме известно желание да се направи или не нѣщо. На есперанто това превеждаме съ помощьта на надставката *em*. Напримѣръ:

Mi dorm*em*as (dormi) — *спи ми се*.
Mi promenad*em*as — разхожда ми се.
Mi ne lud*em*as — не ми се ще да играя.

Тогава *какъ ще преведемъ на* E-to фразитѣ: Плаче ми се. Ще ми се да помечтая (revi). Не ми се пее.

II. Много есперантисти употрѣбяватъ (превеждатъ) думата „пари" съ monoj. Далечъ не може на есперанто да се каже monoj. Въ думата *mono* се съдържатъ парите ако щете на цѣлъ свѣтъ дори, но никога тая дума не се поставя въ множественно число. Казваме:

Mi havas monon (но не monojn)
Mi elspezis multe da mono — изхарчихъ много пари.

III. Есперанто има своите надставки които сж съкровищницата му като езикъ. Има ги и у нашия и у другитѣ езици, но тукъ тѣ сж най-очебийни и обилни. Напр. наставката oz — която показва наситеность, изобилие отъ известенъ елементъ. Казваме:

Обичамъ *звездно* небе.
Mi ŝatas (a ne amas) stel*oz*an ĥielon.
Пѫтеката е много каменлива.
La vojeto estas multe ŝton*oz*a.
Какво цветисто поле!
Kia flor*oz*a kampo!

Какъ ще бжде тогава израза?

Загадъченъ свѣтъ (*enigmo*).

IV. Въ есперанто има и тънкости както въ всѣки езикъ. Нѣкжде тѣмъ се не обръща внимание, но добре е да се знаятъ. Напримеръ има разлика между малкитѣ думици kaj и ankaj казваме:

Бѣхъ при чичо си.

Mi estis che mia onklo.

И азъ бѣхъ при моя.

Ankaj (а не kaj) mi estis che mia.

Kaj е съюзъ който свързва две мисли били те подобни или противоположни, а ankaj *само* потвърждава единостьта отрицателна или положителна — на две мисли. Kaj само не може да носи въ себе си смисъла на „тоже", „сжщо", „сжщо и" и т. н. Вмѣсто kaj въ подобни случаи употрѣбяваме ankaj.

La chielo estas blua. Ankaj la marakvo estas blua. Нека се помжчимъ да *вникваме по дълбоко* въ думитѣ и постоянно да се корегираме, което само обстоятелство ще ни направи по перфектни въ езика.

V. И Zamenhof и цѣлото свѣтовно есперантство и самия езикъ е допусналъ употрѣбата на самитѣ наставки самостойно съ значението предадено имъ отъ fundamento — то. Тъй напримеръ отъ наставката em образуваме emo—склонность; mi emas — склоненъ съмъ; ще ми се; отъ in—образуваме ino — жена, женска; отъ en образуваме ene вжтре; отъ et—eta — малъкъ; отъ ne — образуваме глагола nei — отричамъ; отъ jes—jesas — потвърждава и т. н.

VI. Често въ Есперанто срещаме подобни фрази;

Chu vi volas *ke* mi faru tion?

Желаешъ ли да правя това?

Въ горния случай имаме деяния отъ двѣ различни лица. *Едно* желае, а *друго* трѣбва да извърши нешо. Въ такъвъ случай втория *глаголъ* — за второто лице — се поставя въ емперативна форма. Другъ примеръ:

Mi *deziras ke li kantu*. *Желая той* да пей!

А другъ е случая когато азъ върша и двѣтѣ действия:

Mi deziras kanti, желая да пея.

Li komencis ridi — Той почна да се смее. Тукъ вече втория глаголъ взема инфинитивна форма.

VII. При заучване на думи добре е да се търсятъ подобни по своята фонетика думи, което улеснява въ голѣма степень тяхното заучване и способствува за схващане на *повече* думи наеднажъ Напр.: aveno — овесъ, haveno — пристанище; atendi — очаквамъ; atenti — внимавамъ, etendi — протягамъ, простирамъ atenci — покушавамъ; mondo — святъ; monto — планина; ondo — вълна; lago — езеро; tago — день. и т. н. и. т. н.

VIII. Още малко. Като всѣки езикъ есперанто има своите съкращения. Напримеръ нашето т. е. се равнява на t. e. = tio estas; и тъй нататъкъ—буквално значи kaj tiel plu—k. t. p.; и др.—kaj alia—k. a.; Г-нъ—Sinjoro—S-ro; Г-жица Fraŭlino—F-ino; Докторъ—Doktoro—D-o и т. н. Най-често съкращения срещаме въ международната конференция: P. K.—poshtkarto; L—letero; P. M. — poshtmarko; съкращението U. E. A. значи Universala Esperanto Asocio. Международенъ есперантски съюзъ, който брои хиляди представители отъ различнитѣ краища на свѣта.

Klarigulo.

КЛОНОВЪ ЖИВОТЪ.

Въ брой II на органа ни, ние имахме смѣлостьта да съобщимъ на нашитѣ клонове, на нашитѣ съидейници и ценящи нашето дѣло, че сме обнадеждени — Ц. К. на У. Е. Л. въ България е съ вѣрата и съ великата надежда въ успѣха на трудното ни, но свѣтло дѣло.

И днесъ, и тука, ние пакъ можемъ, съ още по-голѣма смѣлость и сигурность, да явимъ на нашитѣ клонове — съидейници и ценящи дѣлото ни, че Централния комитетъ е все повече и повече обнадеждяванъ.

Централниятъ комитетъ на Ученическата Есперантска Лига въ България, късно презъ текущата учебна година отпочналъ своята дейность, не подпомогнатъ отъ никого—отъ тия, които не трѣбваше да чакатъ покани и апели, а сами да пожелаятъ да сторятъ това, не чутъ отъ тия, които трѣбваше първи да чуятъ неговия зовъ за помощь, самъ, съ повече усилия и самоотверженость, можа да присъедини къмъ Лигата най-силнитѣ ученически есперантски д-ва, да действува за засилването на по-слабитѣ такива и най-после да действува за образуване на такива, тамъ, кѫдето условията позволяваха това. Но тукъ, разбира се, Ц. комитетъ не ще свърши. Съ това ние съвсемъ не щемъ да кажемъ, че всичко е свършено. Не! Сега, вече съ помощьта на всички млади ентусиазирани, преданни съидейници, Ц. Комитетъ ще трѣбва да отпочне по-оживена дейность, ще трѣбва да подеме по-смѣли походи за реализирането на свѣтия ни блѣнъ — българската учаща се младежь, учащата се младежь по цѣлата земя, залѣна отъ зелената вълна на свѣтлитѣ човешки надежди!

И вѣрваме, и трѣбва да вѣрваме! И радва ни, и трѣбва да ни радва, че нашитѣ съидейници тукъ, въ България, нашитѣ съидейници учащи се почнаха да се съвзематъ, почнаха да прозиратъ нуждата отъ организация и започнаха

да се събиратъ, да се търсятъ, да се групиратъ, за да отдадатъ и тѣ своята дань на нашето движение.

И нека се разбереме, нека всички си подадемъ ржце и съ жаръ и ентусиазъмъ и преданость, присжщи намъ, заработимъ и създадемъ мощна Ученич. Есперантска Лига!

* * *

РАЗГРАДЪ. Презъ м. декемврий нашитѣ съидейници отъ тоя градъ ни съобщиха, че имъ е забранено да откриятъ курсъ за изучаване есперанто и молиха Ц. К. да се обърне съ молба къмъ учителския съветъ, при гимназията, да разреши изучаването на есперанто и образуването на ученич. есперан. д-во. Резултатъ отъ молбата на Ц. К. е откриване на курсъ при гимназията, ржководенъ отъ съмишленника Йорд. Недѣлчевъ и основаване на ученическо есперантско д-во „Sunlevigho".

Ц. К. изказва искренната си благодарность на почитаемия учителски съветъ, а на Sunlevigh — anoj korajn salutojn al sukceso.

Адреса на групата е: Йорданъ Недѣлчевъ, ул. Паркова № 1579 — Разградъ.

ТЪРНОВО. Тукъ ученич. еспер. д-во „Flamo" работи усилено. Презъ месецъ Мартъ д-вото ще уреди голѣма дневна забава. На „Flamanoj" пожелаваме успѣхъ въ подетата работа и имъ желаемъ плодотворна дейность.

Адреса на дружеството е: Ученич. Еспер. д-во „Flamo" — „Башъ хамамъ" 1011 — гр. Търново.

ОРХАНИЕ. „Verda Radio" тукъ развива оживена дейность средъ учащитѣ се. Открить е курсъ е за изучаване есперанто „Verda Radio". Пласира добре и съзнателно подържа органа ни.

Благодаримъ Ви съзнателни съмишленици и нека бжде следванъ примѣра Ви.

Адреса е: Христо Бозаровъ, ученикъ гимназията — гр. Орхание.

БУРГАСЪ. Клуба на Ученич. Еспер. д-во „Estonteco" е вече осжществена мечта. При собственъ, добре мобелиранъ и уреденъ клубъ „Estonteco" и гражданското д-ство „Nigra Maro" ще можатъ да водятъ курсове.

Пожелаваме успѣхъ на дейнитѣ ни съмишленици отъ Бургасъ.

СТ.-ЗАГОРА. И тукъ нашитѣ съидейници, учащи се, се съвзематъ. По инициативата на добри ратници на нашето движение наскоро ще бжде основано ученическо еспер. д-во. Пожелаваме Ви добъръ успѣхъ, драги съмишленици.

Молимъ клоноветѣ да влезатъ въ връзки съ новоосноваващото се дружество, за сега адреса е: Слави Януловъ, ул. Св. Троица 3360 — гр. Ст.-Загора.

ВИДИНЪ. Тукъ ученич. есперант. д-во при гимназията „Царь Симеонъ" наредъ съ съмишленицитѣ — граждани, развива добра дейность всредъ учащитѣ се.

Адреса на д-вото е: П. Здравковъ, ученикъ, гимназията „Царь Симеонъ", за У. Е. Д-во — гр. Видинъ.

СЛИВЕНЪ. Ученич. Еспер. д-во „Radio" тукъ е бивало и е едно отъ най-силнитѣ такива въ страната ни. „Radianoj" неуморно работятъ. Тукъ органа намира добъръ пласиментъ. Числото на членоветѣ на д-вото все повече и повече расте.

КАРЛОВО. И тука „Ni venkos!" работи. Числото на членоветѣ все повече и повече расте. Въ общото събрание на 29.1 е избрано ново настоятелство.

На новитѣ кормчии на „Ni venkos!" пожелаваме плодотворна дейность.

Новия адресъ е: Хр. Барбовъ, ул. „Басмаджийска" — Карлово.

ПРОВАДИЯ. Въ тоя градецъ семената хвърлени отъ „Verda Lumturanoj" — Варна, презъ зеленатa седмица, намѣриха добра почва. Благодарение на съмишленика г-нъ Добри Тодоровъ — директоръ на непълната смесена гимназия — у когото не е загасналъ жара на Есперанто, е открытъ курсъ за учащитѣ се и основано Ученич. Еспер. д-во „Espero".

Дерзайте, млади, нови наши съидейци!

Адреса е: Вл. Йордановъ — ученикъ VI кл. гимназията.

ГАБРОВО. Ученич. еспер. д-во „Estonteco" води усилена пропаганда за тържеството на Есперанто, особено всредъ учащата младежь На 23 Декември м. г съидейника Хр. Василевъ е челъ рефератъ на тема: „История и значение на международния езикъ Есперанто". Реферата е билъ много добре посетенъ Открытъ е курсъ, ржководенъ отъ сжщия съмишленикъ, и редовно посещаванъ отъ 25 души, ученички и ученици, и г. Рачевъ — учитель по литература въ Априловската гимназия.

СЕВЛИЕВО. Тука благодарение на група смели и преданни наши съмишленици, учащи се, е възобновено Ученич. Еспер. Д-во „Sunlevigho". И отново тукъ засвѣтиха лжчитѣ на едно изгреващо слънце. Д-вото брои за сега 70 члена. Открити сж два курса: единъ за начинающи, ржководенъ отъ съидейника Ив. Пушкаровъ, и другъ за напредняли, — отъ Н. Кушевъ.

Нека всички закжснели последватъ примѣра на Севлиевци!

Адресъ: Николай Кушевъ ул. „Князъ Борисъ" № 9.

ВАРНА. Тука ученико-студентското еспер. д-во „Verda Lumturo" въ събранието си на 21 февруарий си избра ново настоятелство, което съ ентусиазъмъ ще поеме кормилото и обещава да бжде преданъ служитель на дружеството и нашето движение. Презъ месецъ Мартъ д-вото възнамѣрява да уреди дневна забава. Такава бѣ уредена презъ м. Декемврий съ отличенъ успѣхъ и общо задоволство на пубпиката.

Гражданското есперан. д-во „Frateco" откри курсъ за гражданството, който е добре посещаванъ.

Мнения за „Есперантска Младежь".

Ние пожелахме да чуемъ думата на нашитѣ абонати, думата на нашитѣ приятели, думата на клоноветѣ на Учен. Есперант. Лига, думата на всички, които сж се спрели надъ двете думи „Есперантска Младежь". И намъ ни се каза, но не отъ всякжде: „Еспер. младежь" е такава, „Еспер. младежь" трѣбва да се подобри въ това отношение, „Еспер. младежь" е, или трѣбва да стане нашия лостъ, около който трѣбва да се сгрупираме всички. Ние чакаме да чуемъ още. Отъ всички, отъ всякжде. За сега даваме мѣсто на отзиви, които красноречиво говорятъ, че списанието се желае отъ младежьта, подкрепя се отъ групитѣ, пласира се дори и отъ д-ва неесперантски. Тоя последенъ фактъ именно трябва да ни радва и въ сжщото време трябва да ни стресне и подтикне къмъ по оживено и обмисленно пласиране на списанието отъ насъ — есперантиститѣ.

* * *

Ето какво ни пишатъ:

Karaj samideanoj.

Съ радость получихъ пратенитѣ отъ Васъ двадесеть екземпляра отъ добрия Ви вестникъ.

Доброто ви начинание да издавате такова списание е похвално. Вѣрвамъ въ неговия успехъ като органъ на учаща

та се есперантска младежь Съ удоволствие ще получавамъ по 20 екземпляра. Пращайте го редовно и на време.

Петричъ. Вардевъ.

Съ възмущение прочетохме окржжното въ „Есперанто" на Ц. К. на Б. Е Д. противъ „Есперантска Младежь" и казваме вамъ и на всички, че нашето първо българско младежко есперантско списание не трѣбва да спира, но трѣбва да се подобрява и уголемява. Ето защо ние събрахме помежду си сумата 214 лв. за фонда, като желаемъ всѣка ученическа еспер. група да направи това.

Орхание. „Verda Radio".

Получихъ двадесеть екземпляра отъ сп. „Еспер. младежь", които разпродадохъ, но не *стигнаха* затова пратете още 10 отъ 3 бр., като занапредъ пращате редовно по 30 книжки.

Кюстендилъ. Н. Николовъ.

Другари,

Пратката Ви отъ 10 екз. „Еспер. младежь" брой 1-ви получихме, които се оказаха *недостатъчни*. Затова веднага ни изпратете още 12 екз., като занапредъ продължавайте да пращате по 22 екз. отъ всѣки брой.

Османъ-Пазаръ — За Учен. Неутр. Възд. Д-во „Надежда" — П. Д. Кожухаровъ

Получихме по 20 екз. отъ първи и втори брой на „Еспер. младежь"- пласирани сж. Ако е възможно изпратете ни още по 10 екз. отъ двете книжки защото се чувствува нужда отъ такива.

Ловечъ, Учен. Есп. Д-во „Batalo kaj Venko.

Драги,

Идвамъ да изкажа задоволството си не толкова отъ съдържанието на II книжка на „Еспер. младежь" отколкото задоволството си отъ това, че „Еспер. младежь" се явява зовъ къмъ младежьта, който отдавна би трѣбва да се почне на българска почва. Дерзайте!

Кюстендилъ 29. XII. 1925 г. Юр. Николовъ.

Преди нѣколко деня Вие бѣхте ми изпратили 10 броя отъ „Еспер, младежь". Азъ ги разпродадохъ *даже имаше нужда отъ още.*

Провадия. Вл. Йордановъ VI класъ.

Едно начинание, наистина малко и скромно, но същевременно добро и похвално. Една задача, наистина тежка но въ същото време тъй хуманна. И азъ вѣрвамъ, че предъ погледа на „Еспер. младежь“ блещи светлата звезда на надеждата, която ни прави бодри и ентусиазирани въ борбата. Азъ вѣрвамъ също, че тоя нашъ скроменъ фаръ ще заблещука между нашата младежь и ще озари съ сяйни лъчи нашитѣ младежки лица. Бждащето е наше, нека не се отчайваме!

Варна. Г. Батаклиевъ.

Коментарии сж излишни. Фактитѣ най-добре говорятъ. Това сж извлечения изъ кореспонденцията на редакц. комитетъ, които сочатъ *приема* на списанието, дори и тамъ кждето сме го пратили само да заинтригуваме, да възбудимъ интересъ, да пропагандираме. Въ другия брой ще печатаме мненията за това, какъвъ видъ трѣбва да взема списанието, какво да застжпя повече, за да имаме още по голѣмъ успехъ. Но затова ще чакаме още конкретни упжтвания и мнения.

РЕДАКЦИЯТА.

Книжнина.

Получиха се въ редакцията:

„Трезвеность“ — книжка I-ва година VIII

„Трезва мисъль“ — книжка 9—10, година I.

„Ново човѣчество“—книжка 2—3, 6, 7 и 8, год. I.

„Трезвенъ гласъ“ — Издание на Уч. Н. В. Д-во „Зора“—Ловечъ.

„Свобода“ — година III бр. 115, 116, 117.

„Вегет. прегледъ“ — година VII книжка 4.

АДРЕСНИКЪ*)

На есперантиститѣ, които желаятъ да кореспондиратъ на Есперанто:

1. Михаилъ Шекерджиевъ — „х. Димитъръ" 37. — Варна, кореспондира съ български есперантисти на различни теми. Сменя фото-снимки, есперант. списания, чужди пощенски марки, винетки и др.

2. Георги Долапчиевъ — 18 линия № 41 — Варна, кореспондира съ българи на теми: свободни учения и младежки движения. Размѣня фото-снимки.

3. Георги Христовъ — „Добричка" 20—Варна, предпочита кореспонденция на музикални теми. Сменя есперантски списания, илюстровани карти и пейсажи, ноти и др.

4. Госпожица, 16 годишна, желае да кореспондира, смѣня илюстровани карти и снимки съ младежи отъ цѣлъ свѣтъ. Адресъ: F-ino Magda Gyarmathy, Teins-gara, Rumanio.

5. S-ro Charles G. Stuart — Menteth, 31 Upper Bedford Place, London W. C. 1., Anglio, кореспондира на сериозни теми.

6. S-ro Heinrich Aawi, Kopli tn. rondtu 42, 7., Tallinn, Estonio, желае да кореспондира съ илюстровани карти и писма съ всички страни.

7. S-ro Raphael Nogueira—Miracema E.do Rio — Brazilio търси сериозни кореспонденти българи; размѣня картички и списания. Непременно отговаря.

8. Въ Виена излиза детско списание „Der Regenbogen", въ което ежеседмично се изнася курсъ по Есперанто. Децата отъ тоя курсъ желаятъ да кореспондиратъ съ такива отъ цѣлъ свѣтъ. Замоленъ е отъ T. E. A. Y. всѣки есперантистъ, който познава деца, (юноши) 8—15 годишни, и ако тѣ желаятъ да кореспондиратъ на Есперанто, да имъ изпрати адреситѣ на S-ro Alfred Klein, P. T. E. A. Y., Wien, Schottering 31/8, Austrio, или нѣкъ на *главния представитель* на асоциацията за България — г. Георги Хр. Димовъ, Варна, Добричка 20.

Съидейници, нека подпомогнемъ тази инициатива!

Редакцията препечатва адреси изъ еспер. списания, като дава мѣсто и на такива изъ България, мислейки, че кореспонденцията е единъ отъ начинитѣ удобенъ за усвояване езика. При скѫпата пощенска тарифа за писмо до странство (6 лв.) най-удобно е есперантската кореспонденция да се води въ България, което ще спомогне и за взаимното опознаване.

До _____

_____

_____

въ _____

Фондъ „Есперантска Младежъ“

Raroga j,

Следъ толкова празници ние очаквахме повече постжпления за фонда . Нека не разпиляваме макаръ и дребни суми за дреболии, а внисаме колкото и малка сума да е въ нашия фондъ. Въ него тия наши малки ценности се сливатъ въ една голѣма подкрепа. А отъ такава днесъ най-вече има нужда „Есперантска Младежъ“. Да я подкрепимъ!

1.	Отъ брой 3 й —	775 лева.
2.	Д-во „Verda Radio“	214 „
3.	Mimozo	50 „
4.	Б. Чаушевъ, Варна	50 „
5.	Г. Д. „	20 „
6.	Ив. х. Желѣзковъ	20 „
7.	Г. Христовъ, Варна	20 „

Всичко 1149 лева.

ЦЕНА 5 ЛВ.

Годишенъ абонаментъ 30 лв.

Урежда редакционенъ комитетъ.